Toelatingsorganisatie
Kwaliteitsborging Bouw

> Retouradres Veraartlaan 10 2288 GM RIJSWIJK

Raad van Advies van de TloKB
t.a.v. voorzitter Wouter Goudriaan

TloKB
Veraartlaan 10
2288 GM Rijswijk
www.tlokb.nl

Onze referentie
2026-0000414985

Bijlage(n)
1

Datum 6 augustus 2026
Betreft Uw advies Toezicht TloKB op IA en IA op KB van 3 juni 2026

Met veel belangstelling en waardering heeft de TloKB kennisgenomen van uw schriftelijk (ongevraagd) advies van 3 juni 2026 met betrekking Toezicht van TloKB op instrumentaanbieder en toezicht van instrumentaanbieder op kwaliteitsborger. De TloKB reageert met deze brief op uw advies.
U kondigde het ongevraagd advies in juni 2025 aan. De TloKB heeft uw advies besproken in haar bestuursoverleg van 5 augustus 2026.
Deze bespreking leidt tot een verzoek aan de RvAdvies om een vervolgadvies over de volgende vraag:

> Is het wenselijk dat de TloKB in voorkomend geval rechtstreeks kan ingrijpen bij de kwaliteitsborger?

De TloKB gaat hierover graag over met u in gesprek op de eerstvolgende vergadering van de RvAdvies. De TloKB heeft in geval van niet-naleving door de kwaliteitsborger niet de bevoegdheid om rechtstreeks in te grijpen bij de borger en handhaaft via de instrumentaanbieder. Dat kan vertragend werken, terwijl handhaving zeker, snel en adequaat dient te zijn.

Reactie TloKB op uw advies
Uw advies is uitgebreid en sluit goed aan bij de ontwikkelingen van het KB-stelsel en de TloKB. Het advies doet suggesties om met name de informatievoorziening rondom het toezicht in het stelsel kwaliteitsborging voor het bouwen (KB-stelsel) te verbeteren.
De RvAdvies bespreekt de volgende vijf onderwerpen, waarbij voor elk onderwerp een aantal adviezen volgt:

1. IPLO-meldpunt voor KB-stelsel en positie TloKB daarbij.
2. TloKB-toezicht op signalen aan IA over borger.
3. TloKB-bijdrage aan opvolging van de TloKB-regiotours.
4. Beleidsevaluatie over outcome van KB-stelsel in TloKB-jaarverslag.
5. Publicatie van alle tekortkomingen geconstateerd in het TloKB-toezicht.

De TloKB volgt uw advies goeddeels op. In de bijlage ga ik puntsgewijs in op uw advies.

Met vriendelijke groet,

Yvonne van Mastrigt
voorzitter TloKB

Bijlage

1 IPLO-meldpunt voor KB-stelsel en TloKB-meldpunt

Nr	Advies	Reactie TloKB	Conclusie
1.1	Neem een actieve rol bij de inrichting van het meldpunt voor signalen over het KB-stelsel bij het IPLO, en zorg voor inzicht in de inhoud van de daar binnengekomen signalen.	Het IPLO-meldpunt voor het KB-stelsel is initieel ingericht, zonder afstemming met het TloKB-meldpunt. Het IPLO-meldpunt doet verslag aan het Wkb-overleg van BZK om te bezien of de deelnemers van het Wkb-overleg gesignaleerde knelpunten in het KB-stelsel eenvoudig en snel kunnen wegnemen. De website van het IPLO en de TloKB zullen op elkaar afgestemd zijn met een scherp onderscheid tussen algemene signalen en signalen die mogelijk een handhavingsgevolg vereisen van de TloKB.	De TloKB neemt dit advies over.
1.2	Analyseer de bij het IPLO-meldpunt binnengekomen signalen en gebruik deze om te bepalen op welke aspecten (nader) toezicht nodig is op het werk van instrumentaanbieders.	Zie 1.1	De TloKB neemt dit advies over.
1.3	Maak de resultaten van de analyse van binnengekomen signalen inzichtelijk in het jaarverslag.	Inmiddels is in het TloKB-jaarverslag 2025 een eerste proeve verschenen van overzicht en analyse van de binnengekomen signalen. Het betrof nog een zeer beperkt aantal signalen.	De TloKB neemt dit advies over.
1.4	Laat zien hoe signalen bijdragen aan de programmering en de effecten van het toezicht dat de TloKB uitvoert. Gebruik hiervoor bijvoorbeeld het jaarplan en het jaarverslag.	Het TloKB-jaarverslag vermeldt welk handhavingsvervolg een melding heeft gekregen.	De TloKB neemt dit advies over.
1.5	Zorg voor een heldere terugkoppeling richting melders van signalen over wat er op welke termijn met hun signaal gebeurt.	De TloKB meldt aan elke melder terug welk gevolg de TloKB aan een melding geeft en welke afhandeltermijn daarbij is te verwachten.	De TloKB neemt dit advies over.

2 TloKB-toezicht op signalen aan instrumentaanbieder (IA) over borger

Nr	Advies	Reactie TloKB	Conclusie
2.1	Verbreed als TloKB het toezicht op klachtenprocedures van instrumentaanbieders naar toezicht op de wijze waarop instrumentaanbieders omgaan met alle signalen die zij ontvangen van ketenpartners in het KB-stelsel.	Onderdeel van de jaarlijkse nalevingsinspectie bij de IA is hoe de IA de signalen over zijn borgers afhandelt. Dit maakt onderdeel uit van het oordeel over toezicht door de IA op de borger.	De TloKB neemt dit advies over.
2.2	Pleit bij de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening voor een aanpassing van artikel 3.87 Bkl, om de wettelijke basis voor nalevingstoezicht op het omgaan met signalen door instrumentaanbieders te verankeren.	Hoe de IA in zijn toezicht op de borger omgaat met signalen over de borger maakt onderdeel uit van het TloKB-nalevingstoezicht op de IA. Voor deze invulling is geen nadere wettelijke basis nodig. Wel zal de TloKB bezien of het *Toelatingskader* op dit punt scherp genoeg geformuleerd is en of (nadien) de instrumenten aanpassing behoeven.	De TloKB neemt dit advies deels over.
2.3	Neem toezicht op signaalafhandeling door instrumentaanbieders mee in het kader van kwaliteitstoezicht, zolang de wettelijke basis voor nalevingstoezicht op dit onderwerp nog niet verankerd is.	In het kwaliteitstoezicht toetst de TloKB tekortkomingen uit het nalevingstoezicht en door de IA voorgenomen verbeteringen als dat binnen de reikwijdte van het de bouwplaatsinspectie past. Ook kan op een bouwplaatsinspectie nalevingstoezicht volgen bij de borger. Een in 2026 afgeronde afstudeeropdracht heeft de TloKB handvatten geboden om een en ander te optimaliseren.	De TloKB neemt dit advies over.
2.4	Besteed bij het toezicht op de afhandeling van signalen en klachten door instrumentaanbieders specifiek aandacht aan de vraag óf en in hoeverre instrumentaanbieders een zelfstandig en onafhankelijk oordeel vormen over de inhoud van het signaal of de klacht.	De TloKB toetst of de IA signalen en klachten afhandelt in overeenstemming met zijn instrument.	De TloKB neemt dit advies over.
2.5	Zie toe op óf en in welke mate instrumentaanbieders in signalen of klachten aanleiding zien om hun instrument of de instructies voor kwaliteitsborgers die werken	Veelal vergt de afhandeling van signalen en klachten geen aanpassing van het instrument, als wel verbeterde naleving van de IA van zijn instrument.	De TloKB neemt dit advies over.

	met het instrument aan te passen en trek hieruit lessen voor de toetsing en toelating van instrumenten tot het KB-stelsel.	Niettemin is er in voorzien dat een nieuwe toelating nodig kan zijn om de effectiviteit van een instrument te verhogen.	
2.6	Reflecteer op de vraag of de wijze van klacht- en signaalafhandeling door instrumentaanbieders volgens de TloKB noopt tot aanscherping van wettelijke eisen aan instrumenten voor kwaliteitsborging op dit gebied of aan aanpassingen aan de voorwaarden die de TloKB stelt aan bij toelating van instrumenten.	Zie 2.5.	De TloKB neemt dit advies over.

3 TloKB-bijdrage aan opvolging van de TloKB-regiotours

Nr	Advies	Reactie TloKB	Conclusie
3.1	Blijf als TloKB intensief bijdragen aan regiotours, waar het belang van laagdrempelig contact tussen kwaliteitsborgers, instrumentaanbieders en bevoegde gezagen benadrukt wordt.	De TloKB nam in 2024 en 2025 het initiatief tot de TloKB-regiotour en betrok daarin de VNG en de VKBN. Bij de evaluatie van beide tours concludeerde de TloKB dat het initiatief voor een vervolg op de regiotours op de weg ligt van de VKBN en de VNG. Vanzelfsprekend draagt de TloKB graag bij aan een mogelijk vervolg.	De TloKB neemt dit advies over.
3.2	Houdt als VNG en VKBN vast aan het regelmatig organiseren van sessies waarin gemeenten en kwaliteitsborgers ervaringen uitwisselen.	Zie ook 3.1.	De TloKB brengt dit advies over aan de VKBN en de VNG.
3.3	Werk als VKBN en VNG aan een gezamenlijke handreiking voor laagdrempelig contact tussen gemeenten en kwaliteitsborgers, vanuit de gezamenlijke verantwoordelijkheid van bevoegde gezagen, kwaliteitsborgers en instrumentaanbieders voor de bouwkwaliteit.	Zie ook 3.1 en 3.2.	De TloKB brengt dit advies over aan de VKBN en de VNG.

4 Beleidsevaluatie over outcome van KB-stelsel in TloKB-jaarverslag

Nr	Advies	Reactie TloKB	Conclusie
4.1	Maak de jaarverslagen meer outcome-gericht. Benoem niet alleen de aantallen uitgevoerde inspecties en opgelegde waarschuwingen en sancties, maar ga ook in op de uitkomsten van inspecties, en de effecten hiervan op de werking van het KB-stelsel.	De ultieme outcome van het KB-stelsel is de bouwkwaliteit van de bouwproductie. De TloKB hanteert een jaar als waarnemingsperiode. Beleidsevaluatie (geregeld in de Comptabiliteitswet) doet in de regel uitspraken over langere perioden. Vanuit haar toezichttaak beziet de TloKB aan de hand van haar kwaliteitstoezicht jaarlijks welke bijdrage het KB-stelsel levert aan de bouwkwaliteit en welke bijdrage de borger in het bijzonder levert. De instrumentaanbieder beschikt over een rijke dataset op basis van de borgingsverslagen in welke mate de borger met een beheersmaatregel de bouwkwaliteit heeft verbeterd.	De TloKB neemt dit advies over.
4.2	Ga in het jaarverslag in ieder geval in op de volgende aspecten van toezicht en handhaving op het KB-stelsel (Door hierbij in het jaarverslag concurrentiegevoelige bedrijfsgegevens te anonimiseren of niet te delen, kunnen inspectieresultaten gedeeld worden zonder dat afbreuk gedaan wordt aan artikel 5.1 lid 1, onder c Woo.): 1 Een periodiek overzicht van het aantal inspecties uitgevoerd op kantoor bij kwaliteitsborgers geanonimiseerd per kwaliteitsborger. 2 Het aantal inspecties uitgevoerd op kantoor van instrumentaanbieders per instrumentaanbieder. 3 Aantal inspecties uitgevoerd door de TloKB op kantoor van kwaliteitsborgers c.q. instrumentaanbieders naar	Nog te bezien is de houdbaarheid van het opheffen van de anonimiteit in advies 4.2.7 in samenhang of de publicatie tot geldige conclusies kan leiden gezien de steekproefomvang van het toezicht.	De TloKB neemt adviezen 4.2.1 tot en met 4.2.8 over.

	aanleiding van signalen van buitenaf. 4 Geanonimiseerd per instrumentaanbieders c.q. kwaliteitsborger: het aantal signalen/klachten dat ontvangen is over kwaliteitsborgers/instrument aanbieders. 5 Het functioneren van het klachtensysteem van instrumentaanbieders en kwaliteitsborgers als onderdeel van hun kwaliteitssysteem. 6 Het aantal verschillende melders van signalen/klachten. In andere branches komt regelmatig voor dat een beperkt aantal organisaties/personen veel klachten stuurt. Indien dit onder het KB-stelsel het geval zou zijn, wordt het beeld van de werking van de WKB vertekend. 7 Aantal afwijkingen gerapporteerd bij inspecties per jaar per instrumentaanbieder. 8 In hoeverre kwaliteitsborgers, afhankelijk van het soort project, minimaal 1 á 2 keer fysiek op de bouwplaats gecontroleerd hebben en in welke mate de instrumentaanbieders hierop hebben toegezien.		
4.3	Beschrijf in het jaarverslag of de uitkomsten van het uitgevoerde toezicht en de opgelegde sancties van invloed zijn op het jaarplan voor het opvolgende jaar op het gebied van nalevingstoezicht, kwaliteitstoezicht of toetsing en toelating, om zo de beleidscyclus sluitend te maken.	De toezichtcyclus maakt de TloKB gedurende het lopende jaar sluitend met name in de risicogerichte programmering van het nalevingtoezicht bij de kwaliteitsborger onder meer op basis van de beschikbare gegevens uit het voorafgaande jaar.	De TloKB neemt dit advies over.
4.4	Beschrijf in het jaarverslag of er aanleiding is om wijzigingen aan	De TloKB past haar beleidsregels aan indien het	De TloKB neemt dit

	te brengen in beleidsdocumenten van de TloKB op het gebied van Toetsing en Toelating of Toezicht en Handhaving naar aanleiding van het uitgevoerde nalevingstoezicht en kwaliteitstoezicht op het KB-stelsel. Als wijzigingen in beleidsdocumenten nodig zijn, omschrijf dan ook wat die wijzigingen zijn en op welke termijn ze worden doorgevoerd.	toezicht daartoe aanleiding geeft. Daarenboven hebben de beleidsregels zichzelf een periodieke evaluatie opgelegd. Het *Handhavingskader* evalueert de TloKB in 2026.	advies over.
4.5	Overweeg de vaststelling van een Uitvoerings- en handhavingsstrategie met daarin beleidsdoelstellingen voor toezicht en handhaving op het KB-stelsel voor de middellange termijn (ca. 5 jaar). De huidige beleidsdocumenten kunnen in die strategie worden opgenomen. Zie ter vergelijking en inspiratie de artikelen 13.5, 13.6, 13.8 en 13.11 van het Omgevingsbesluit, met daarin vergelijkbare voorschriften voor bevoegde gezagen in het VTH-stelsel.	Initieel diende het *Toezichtkader* als een middellangetermijnstrategie voor toezicht. Nu de TloKB inmiddels over een ruimere ervaringsbasis beschikt van enkele jaren, opent zich de mogelijkheid van een middellangetermijnstrategie.	De TloKB neemt dit advies over.
4.6	Beschrijf in het Toezichtkader stelsel Kwaliteitsborging Bouw hoe de TloKB door haar kwaliteits- en nalevingstoezicht spontane regelnaleving bij instrumentaanbieders bevordert.	De TloKB neemt het advies mee in de evaluatie van het *Handhavingskader*. Zie ook 4.4.	De TloKB neemt dit advies over.

5 Publicatie van alle tekortkomingen geconstateerd in het TloKB-toezicht

Nr	Advies	Reactie TloKB	Conclusie
5.1	Stimuleer samenwerking tussen instrumentaanbieders binnen de grenzen van het mededingingsrecht in hun toezichthoudende rol op kwaliteitsborgers door in het contact met instrumentaanbieders de kansen en voordelen van samenwerking te benadrukken.	De TloKB zal in haar gespreksvoering met de VKBN de kansen en voordelen van samenwerking naar voren brengen.	De TloKB neemt dit advies over.
5.2	Faciliteer samenwerking tussen instrumentaanbieders door resultaten van nalevings- en kwaliteitstoezicht geanonimiseerd te delen tussen instrumentaanbieders.	Het TloKB-jaarverslag presenteert geanonimiseerd de resultaten van het nalevings- en kwaliteitstoezicht. De instrumentaanbieder beschikt over de resultaten van nalevings- en kwaliteitstoezicht die hem aangaan. De VKBN kan een stimulerend platform bieden voor de instrumentaanbieder om zijn resultaten te ijken aan de resultaten van andere instrumentaanbieders.	De TloKB neemt dit advies over.
5.3	Deel als TloKB trends en ontwikkelingen die je signaleert op basis van je toezicht en best practices die je ophaalt uit het uitgevoerde toezicht.	Het delen van best practices kan in zoverre dat het geen concurrentiegevoelige informatie prijsgeeft.	De TloKB neemt dit advies over.